

Daudzu Latvijas iedzīvotāju pastkastītēs sakritušas mulsinošas vēstules, kurās izteikts aicinājums apstiprināt un reģistrēt savu pievienotās vērtības nodokļa (PVN) maksātāja numuru Eiropas biznesa datubāzē. Tikai pēc rūpīgas vēstules izlasīšanas top skaidrs – šis ir privāts piedāvājums izvietot reklāmu portālā, kas izmaksā 770 eiro gadā. Valsts ieņēmumu dienests (VID) brīdina par krāpniecību, savukārt policijā neviens iesniegums nav saņemts.

Viens no vēstules saņēmējiem ir kāds uzņēmums Rīgā. Sūtījums no Vācijā reģistrētā "Eiropas biznesa numura" bija adresēts konkrētam saņēmējam, kura nosaukums minēts arī aploksnē ieliktajās veidlapās, kas jāaizpilda.

"Izskatās baigi oficiāli. Patiesībā ķer muļķus, jo, parakstot un nosūtot to, apsoli maksāt 700 eiro gadā," teic uzņēmuma pārstāve. Iemesli, kādēļ vēstule raisījusi aizdomas, bija dokumenta formulējumi, piemēram, ailišu nosaukumos mijas angļu un latviešu valoda. Mulsiņoši viņai licies, ka vēstule sūfīta it kā no "Eiropa biznesa numura" departamenta Latvijā – no Ogres.

Ieraksti sociālajās vietnēs, tostarp tviterī, liecina – "EBN-European Business Number Latvija" vēstules saņēmēji daudzi Latvijas iedzīvotāji. VID jau nācis klajā ar publisku paziņojumu, ka vēstules ir krāpniecība un ka tām nav saistības ar Latvijas nodokļu administrāciju.

"Jau pērn brīdinājumā iedzīvotājus būt piesardzīgiem, saņemot uzaicinājumus no "EBN-European Business Number Latvija" departamenta, kas it kā lūdz ieskaitīt zināmu naudas summu, lai uzņēmums tiktu iekļauts PVN reģistrā. Mums ir informācija, ka šādas viltus vēstules saņemtas arī šogad," sacīja VID pārstāve Kristīne Augstkalne-Jaunbērziņa. VID rīcībā ir arī informācija, ka identiski krāpniecības gadījumi novēroti arī citās Eiropas Savienības valstīs, piemēram, Somijā un Vācijā.

"Eiropas biznesa numura" sūtītām vēstulēm VID aicina neatsaukties, kā arī brīdināt par tām savus sadarbības partnerus, kā arī informēt Valsts policiju.

Iedzīvotājiem izsūtītās vēstules ievadlapa vēstī: "Pēdējais aicinājums. Jūsu Eiropas biznesa numurs (EBN) ir iztrūkstošs – pirmajā pielikumā – PVN reģistrācijas numurs." Turpinājumā atkārtoti atgādināts, ka uzņēmumam nav reģistrēts "Eiropas biznesa numurs", kā arī skaidrots – lai to iegūtu, veidlapā jānorāda savs PVN maksātāja numurs. Pamata reģistrēšanās ir bez maksas, savukārt tiem, kuri vēlas "labu vietu" reģistrā, jāmaksā. Tāpat skaidrots, ka EBN nav saistīts ar Eiropas Savienības vai Eiropas Komisijas institūcijām. Vēstules pēdējā lapā aprakstīti pakalpojuma saņemšanas nosacījumi. Teikts, lai saņemtu EBN reklāmu, gadā jāmaksā 770 eiro. Sūtījumā iekļauta arī apmaksāta aploksne dokumentu nosūtīšanai atpakaļ uz kādu adresi Hamburgā.

Vēstulē minētajā mājaslapā var atrast informāciju par virkni Latvijas uzņēmumu. Saskaņā ar informāciju mājaslapā maksas pakalpojums paredz iespēju uzņēmumu īpaši izcelt starp citiem reģistrētajiem. Informācijai tikšot atvēlēts plašāks laukums, tiešā saite uz mājaslapu vai iespēja nosūtīt e-pastu, foto vai kustīga bilde un citas ziņas. Piemēram, meklētājā ierakstot "lidosta Rīga", parādās gan lidostas foto, gan arī saite uz mājaslapu, PVN maksātāja numurs. Savukārt par "Rīgas namu pārvaldnieka" Kurzemes iecirkņa Spilves nodaļu ir ziņas par tālruni, mājaslapas nosaukumu, bet nav ne saites, ne foto, ne arī norādīts PVN maksātāja numurs.

Savu pakalpojumu "Eiropas biznesa numura" veidotāji apraksta kā vietni, kur profesionāļi sastop profesionāļus. Tā ir vietne, kas ļauj uzņēmējiem nenogrimst mūsdienu informācijas gūzmā, bet atrast sev vajadzīgo, teikts EBN mājaslapā.

Advokātu biroja "Sorainen" jurists Jānis Tukačs, kurš specializējies ar nodokļiem un maitu saistītos jautājumos, norāda, ka "Eiropas biznesa numurs" nav PVN reģistrs, kā arī nav kas uzņēmumiem vēra ņemams. Mājaslapa, kā to raksturo Tukačs, ir uzņēmumu katalogs, kas par samaksu ļauj uzņēmumam sevi izcelt citu vidū. Vienlaikus Latvijas iedzīvotājiem izsūtītā EBN vēstule jurista ieskatā balansē uz aizliedzamas darbības robežas, jo tās autori cenšas adresātus maldināt – ka tie saņēmēji oficiālu pieprasījumu no administrācijas Eiropā. "Tādu reklamēšanas piedāvājumu ar ļoti apšaubāmu labumu ir ļoti daudz, bet parasti tie nav tik rafinēti," pauž Tukačs.

Savukārt biroja "Ieva Broka & partners" juriste Daiga Sproģe skaidro, ka šajā gadījumā ir saskatāmas negodīgas komercprakses pazīmes. Viņa stāsta, ka EBN līdzīga rakstura vēstules sūta Latvijas uzņēmējiem vairāku gadu garumā. Uz "Eiropas biznesa numura" vēstuli 2015. gadā bija "uzķēries" kāds no biroja klientiem. "Atšķirība bija tāda, ka piedāvājums tika sūtīts no Vācijas, nevis Ogres. Pielikumā nebija "pēdējās iespējas" aicinājuma, nebija arī atsauces uz EBN Latvijas Republikas departamentu," klāsta juriste.

Uzņēmuma sekretāre, saņemot vēstuli, bija nospriedusi, ka tas ir interesants piedāvājums, tāpēc parakstījusi. Kad pēc mēneša uzņēmumam pienācis rēķins, vadība bijusi pārsteigta. EBN rēķinu gan tā neapmaksāja, pamatojot ar faktu, ka vēstuli parakstījusi persona bez paraksta tiesībām. EBN tika arī lūgts, lai no sava portāla izdzēs jebkādas uzņēmuma reklāmas. "EBN bija reģistrēts Vācijā, tā juristi vēstulēs atsaucās uz šīs valsts likumiem. Lietu tagad ir pārņēmis parādu piedzinēju uzņēmums no Portugāles, apgalvojot, ka klienta parādsaistības no 677 eiro izaug

ušas it kā līdz vairāku tūkstošu apjomam. Portugāles parādu piedzinējs ik pa laikam aicina klientu noslēgt izlīgumu par vismaz daļu no parāda," pastāstīja Sproģe. Juriste aicina cilvēkus rūpīgi iepazīties ar dokumentu saturu, pirms tos parakstīt.

Valsts policijā līdz šim nav saņemts neviens iesniegums saistībā ar viltus aicinājumiem reģistrēt savu pievienotās vērtības nodokļa maksātāja numuru Eiropas reģistrā. "Policija sīkāk nevar komentēt vēstules, jo neviens iesniegums nav saņemts, taču, aplūkojot sūtījuma saturu, ir skaidrs, ka sniegta nepilnvērtīga informācija. Pirms jebkādu dokumentu parakstīšanas aicinām rūpīgi iepazīties ar visiem nosacījumiem, un, ja rodas aizdomas par krāpniecību, jāvēršas tuvākajā policijas iecirknī," sacīja Valsts policijas pārstāve Elīna Sprudzāne.

Vēstules ar uzsaukumu pēc iespējas drīzāk reģistrēties "Eiropas biznesa numuram" pērn rudenī saņēmuši iedzīvotāji arī citviet Eiropā, liecina informācija ārvalstu masu medijos.

Piemēram, "International Tax Review" oktobrī ziņoja par masveidā izsūtītām EBN vēstulēm Horvātijā, jo īpaši

holandiešu uzņēmējiem. Rakstā pausts, ka krāpniecība saskatāma vēstules tekstā, kas aicinājumu reģistrēties EBN saista ar Eiropas likumdošanu un PVN sistēmu – tādējādi radot ilūziju par oficiālu Eiropas Savienības reģistru. Rakstā arī pausts, ka Vācijas privātā uzņēmuma "DAD Deutcher Adressdienst" pakalpojums ir "pilnībā nelietderīgs" ieraksts privātā uzņēmumu reģistrā, jo ir pārāk dārgs, savukārt līgumu laužt ir ārkārtīgi sarežģīti. Identiskas vēstules šovasar saņēmuši arī Maltas iedzīvotāji, pausts portālā "Times of Malta".

DELFI Aculiecinieks

<http://www.delfi.lv/aculiecinieks/news/sabiedriba/iedzivotajus-samulsina-vestules-registreties-eiropa-vid-bridina-par-krapniecibu.d?id=49778429>